

DOMOVINA

Urhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Državnozborska volitev v mestni skupini celjski.

Zopet smo bili v tej skupini boj, žal, da smo zopet propadli. Slovenski kandidat dr. Juro Hrašovec dobil je 508 glasov, nemški kandidat dr. Pommer 644 glasov. Po tem razmerju pridobila je nemška stranka večino 136 glasov.

Posamezni kraji so oddali glasov:

	Dr. Hrašovec.	Dr. Pommer.
Konjice	10	47
Vitanje	2	19
Sevnica	33	21
Vojnik	22	26
Brežice	31	67
Laško	7	34
Ljubno	37	—
Mozirje	32	—
Gornjigrad	60	—
Celje	88	344
Šmarje	33	5
Kozje	29	8
Žalec	36	4
Šoštanj	28	28
Vransko	51	2
Rogatec	9	39
skupaj	508 glasov	644 glasov
		Pommer več 136 glasov

Toda ta na prvi hip jako nepovoljen izid volitev nam ne sme vzeti poguma; odločilni boj za mandat v tej skupini se še sedaj bije. Proti volitvi se bode namreč vložila po naši stranki pritožba, od katere je lahko pričakovati vsepeha. Pri sestavljanju volilnega imenika je c. kr. okr. glavarstvo uradoma črtalo veliko število volilcev, tako posebno v Šmarji pri Jelšah, Žalci in Mozirji, in drugi naši volilci se niso vpisali v kljub reklamacijam. Na ta način je naših volilcev nad 80 črtanih. Nasprotno pa se je dopustilo

voliti nad 50 nemških pristašev, ki nimajo volilne pravice. Izid naše pritožbe, koja bode tudi podpirala interpelacija gledé pristranskega postopanja uradov o sestavljanju volilnih imenikov, bode torej še le končno odločila, kdo zmaga, ali mi, ali nemčurska klika, ki ima čisto krivično še mandat v tej volilni skupini.

O zadnji volitvi pred 6 leti (leta 1891.) debili smo 446 glasov, nemška stranka pa 541. Primera s sedanjim glasovanjem kaže, da smo zopet napredovali, da pa nismo toliko napredovali, kakor naši nasprotniki. To nam bi naj bilo vedno v spominu pri našem bodočem delovanju.

Obžalujé opazimo, da bi naši slovenski trgi iz Savinjske doline lahko oddali več glasov (posebno Mozirje in Žalec); mi smo prepričani, da vidimo tukaj nasledke one nečastne gonje in nasilstva, ki se je pred kratkim uprizorila proti nekaterim narodnjakom. Z velikim začudenjem vidimo, da smo dobili v Vitanji samo dva in v Konjicah samo deset glasov, vse druge pa naši nasprotniki.

V Konjicah deluje politično društvo in je pod vodstvom, ki se mu ne more očitati, da bi ne bilo delavno. Sedaj se je pokazalo polje, kje je potrebno napora in mi ne dvomimo, da se bodo gospodje tega društva trudili zboljšati to razmerje in se bolj brigali za oživenje narodne ideje v trgu. Tudi v Vitanji je neodpušljivo, da se naša reč čisto nič ne premakne. Posojilnica in druga društva bi vendar v tako malem kmečkem trgu morala doseči, da se vsaj nekoliko vzbudi narodna zavest.

Pohvalno nam je omenjati volitev v Gornjemgradu, kjer smo dobili 60 samo slovenskih glasov, v Ljubnem, ki nam je dalo 37 glasov, na Vranskem, kjer je naših 51 glasov; Sevnica je častno pokazala, da je po svoji večini slovenski

trg in tudi v Brežicah naša stranka napreduje. Žalec in Šmarje sta zaostala vsled črtanja več ko polovico naših volilcev. To kaže, da je potreba da se ustanovi novo politično društvo za Spodnji Štajer, ki bo imelo življenja in se bode brigalo za vsa taka pojavljanja in branilo nasilstvo nasprotnika in katero bode združilo resnično vse slojeve slovenskega ljudstva.

Kakoršenkoli bode vseh naše pritožbe proti sedanji volitvi, domoljubi slovenski ne počivajmo, nego delujmo! Bodočnost je naša! Resen opomin pa zakličemo onim listom in onim gospodom, ki so zadnje čase razvili prapor prepira med nami in nečastno napadajo velik del našega razumnštva: Zastavite raje svoje moči tam, kjer preti nevarnost, in kjer je še mnogo, mnogo dela, kakor je pokazala sedanja volitev.

Novi državni zbor.

Državnozborske volitve so končane in čez malo dni se že snide nova zbornica poslancev. Slovenci ne moremo reči, da bi volitve bile za nas posebno ugodno izpale. Pred vsem so bili zaman naši napor, da bi pridobili mandat južnoštajerskih mest. Veselo je, da so naši koroški brati zmagali z jednim svojim kandidatom, da je voljen kanonik Lambert Einspieler. Toda veselje zastran koroške zmage je nam zagrenila novica, da so tržaški Slovenci zgubili jednega svojega zastopnika Ivan Nabergoja, ki jih je zastopal dolgih 24 let. Izvoljen je namesto njega Mauroner s 1871 glasi, dočim je Nabergoj dobil samo 1632 glasov. Tak izid je bil samo mogoč vsled silnega pritiska Italijanov in podkupovanja. Plačevali so glasove po 30, 40, da celo po 100 gld. Količnega pomena je ta zmaga za Italijane, je vidno iz tega, da so potem vse mesto raz-

LISTEK.

Idealizem in šola.

Govoril nadučitelj M. Iglar pri zborovanju učiteljskega društva za celjski in laški okraj dne 7. marcija 1897.

Pred kratkem je pedagogiški svet obhajal spomin stopetdesetletnice rojstva Pestalozzija, tistega pedagoga, kojega ideje so postale danes zvezde vodilnice vsem šolskim zakonodajalcem; smelo imenujemo Pestalozzija ustanovitelja ljudske šole. O njem berem v 4. številu lanskega „Potopnika“: „V svoji največji bedi nikoli ni zgubil zaupanja v človeštvo; srčno se bori dalje; svojemu nikdar zatajajočemu se človekoljublju žrtvuje vse... Vneto navdušen za blagor svojega bližnjega, prešinjen od važnosti splošne izobražbe ga ne more ničesar preplašiti in zadržati v stremljenju, približati se svojim idealom.“ — V Pestalozziju je deloval tisti idealizem v polnem in čistem pomenu besede, kojega smoter je: „harmonični razvitek vseh človeških talentov in moči.“ — Kedor je poln tega idealizma, ta je blaženo orodje v roki Božji, katera hoče spraviti rod človeški na vrhunec popolnosti.

Če se mi, učitelji nove šole, z opravičenim ponosom učenci Pestalozzija zvati hočemo, potem se moramo tudi v besedi in djanju držati nazorov svojega mojstra, osobito njegovega idealističnega naziranja sveta. — Dovolite mi, gospoda, s kratkimi besedami označiti način, kako da mi, kot skromni pomagači pri preimenitnem delu človeškega omikanja sodelujemo, in v naši delavnici, v šoli idealizem negujemo.

Ne pride mi na misel, zagovarjati tukaj tisti idealizem, kateri svetu in življenju samo neko — sanjam podobno — bitnost pripisuje, — kateri svojim privržencem, da ne rečem — žrtvam —, zemljo izpod nog odmakne, tako, da brez meri blodijo v etru svoje domišljije, iščeč godčevski otok Utopija. — Neusmiljena roka osode take domišljevalce, ki so zgubili izpod nog trdna tla realnosti, le prerada trešči nazaj v golo, prozaično istinitost zemeljskih razmer. In ko potem taki vidijo, da se rušijo njih v oblake stavljeni ideali, da razpršijo njih sanjarije, čutijo se neizmerno nesrečne, njih srce trga divji jad; — oni zavidajo zdaj tiste, v katerih srcu za nikakoršen ideal prostora ni, ki se zadovoljnostjo gazijo v blatu materijalizma. — Ne!

— Tak idealizem, ki „gradove svitile zida si v oblake“ — kakor pesnik pravi, ne velja nič, ampak tisti, ki si zida gradove idealov, kojih temelj pa trdno stoji v realnosti naših zemeljskih razmer. Tisti idealizem kaj velja, ki na trdnih realnih tleh stoji, ki se ozira na dosedanjo človeško kulturo, na medsebojno odvisnost reči, ki iz tega realizma, v najboljšem pomenu besede, srka svojo moč, ter tako sili gor, doseči ideal, v čarobnej lepoti se lesketaječi. To je realni idealizem.

Vsak ideal, kot domišljeno vresničenje subjektivne ideje, se lahko izpreminja; vsako ljudstvo, vsak narod, da, vsaka starost in vsak stan si stvarja svoje ideale; vendar pa je vsakemu posamezniku ideal to, kar se mu iz njegovega stališča dozdeva resnično, lepo in dobro, zaradi tega tudi požejejenja vredno. Dokler bode človeštvo gojilo take ideale, zagotovljen je tudi njega splošni napredek. — Britko obžalovati pa bi bilo, ako bi ljudje — opustivši vso idealno stremljenje, vživali le sad, katerega so nam prejšnji rodovi s svojimi žulji pripravili, ako bi svojih moči ne porabliali v to, kulturo, podedovano po prednikih, dalje razvijati in dovrševati. In če bi celo šola svojo roko ponudila, v

svetlili. Trst bodo zastopali v državnem zboru sami iredentovci. To je delo vladanja viteza Rinaldinija.

Število slovenskih poslancev bode tudi v novem državnem zboru premajhno, da bi mogli sami kaj doseči. Treba bode jim gledati, da se z drugimi poslanci združijo v večjo skupino. Poiskati bode jim zaveznike, ki se strinjajo z njimi po svojih političnih težnjah.

Nekdanjega konservativnega kluba, v katerem so sedeli poslanci raznih narodnostij, v novem državnem zboru ne bode več. Osnoval se bode najbrž kak nemški katoliški klub, kateri bode pa nemštvo toli naglašal, da za Slovence v njem ne bode mesta. Že stari konservativni klub je naše narodne težnje večkrat zelo malomarno podpiral; od novih nemških klubov pa še toliko ne moremo pričakovati. Slovenskim poslancem, ki bi stopili v kak tak klub, bile bi zvezane roke.

Že razmere torej silijo slovenske poslance, da si poiščejo zaveznikov mej slovanskimi brati na Jugu, pri istrskih in dalmatinskih Hrvatih. Tak klub bi štel kacic 30 poslancev, torej blizu toliko, kolikor članov bodo šteli klubi nemške-katoliške, krščansko-socijalne in nemško narodne stranke.

Slovani se bodo morali v novem državnem zboru bolje zblížati mej seboj v varstvo svojih pravic. To bode treba že zaradi tega, ker se mej nemškimi strankami pripravljala neka zveza v varstvo nemškega prvenstva. Dunajski krščansko-socijalni listi priporočajo tako zvezo mej nemško-katoliško ljudsko stranko, krščanskimi socijalisti in narodnimi Nemci. Konservativni „Vaterland“ ni za tako zvezo, a list že davno nima nobenega vpliva na nemške ljudske stranke. Sedaj je le še glasilo konservativnega veleposetva. Zato pa moramo se čuvati že z omejeno zvezo.

Veliko vprašanje je, kje si bode grof Badeni večino poiskal. Zjedinjena levica, ki je v minulem zasedanju bila še jako znaten del vladne večine, se je za polovico skrčila. Posebno pravih ljudskih zastopnikov ni več v njenih vrstah. Ministerski predsednik iskati bode moral nadomestila drugod. Pred vsem se mu bode opirati na razne konservativne in slovanske življe. Če vstopijo Mladočehi v novo večino, še ni odločeno, a toliko je gotovo, da se bode nanje vlada morala ozirati, kajti v novi zbornici bodo blizu najmočnejša stranka. Brez njih bode v najvažnejših vprašanjih vladi težko šlo za večino.

Poljski klub v novem državnem zboru ne bode igral več te vloge kot jo je igral v prejšnjem. Poprej je poljski klub bil tako rekoč zastop vsega poljskega naroda, a v novi zbornici to ne bode več. Voljenih je devet kandidatov ljudske in Stojalovskega stranke, ki gotovo ne pristopijo poljskemu klubu. Ti poslanci bodo pa z Rusini vred gotovo osvetljevali gališke razmere v taki luči, kakor ne bode vseč niti vladi niti glavnim poljskim voditeljem. Posebno bodo pa osvetlili,

kako se je volilo v Galiciji. Galiških volitev državni zbor sicer ne bode razveljavil, a veljava vlade in poljskega kluba bode mnogo trpela. Stojalovskega somišljeniki in pristaši ljudske stranke bodo zaradi tega lahko tem pogumneje nastopili, ker lahko reko, da zastopajo pravo mišljenje poljskega naroda.

Z letošnjimi volitvami je pa zadel udarec tudi gališko samoupravo. Do sedaj so poljski poslanci vedno ugovarjali temu, da bi se v državnem zboru govorilo o galiških stvareh. Vedno so rekali, da se take stvari morajo doma mej seboj poravnati. Če je kak gališki poslanec grajal gališke zadeve, takoj so ga drugi napali kot izdajalca gališke samouprave. Sedaj pa pride v državni zbor devet, ali z dvema socijalistoma celo najst poslancev poljske narodnosti, ki nikakor ne bodo hoteli priznati načela, da o galiških stvareh nima govoriti državni zbor. Dosedanji poljski poslanci pa tudi niso iz velikega spoštovanja do gališke samouprave se upirali razpravi poljskih stvarij v zbornici poslancev, temveč za to, ker niso marali, da bi svet zvedel, kako v Galiciji graščaki in židje ravnajo s kmetom. Samouprava je bila samo plašč za vse druge namene. Če se bodo v deželni zboru razpravljale poljskim graščakom nepovoljne stvari, so krivi poslednji sami, ker s kmetom pregrdo ravnajo.

Vladna brzojavna časnikarska pisarna na Dunaji in vladni listi so hoteli vso krivdo za nered v Galiciji izvrniti na kmete same. S tem pa sveta ne preslepe, kajti sedaj bodo poslanci v državnem zboru stvar že razsvetlili.

Dosedanji poljski klub je običajno zastopal samo koristi plemenitavev in Židov. Poleg tega je pa v poljskih poslancih skoro vsaka vlada imela najboljšo oporo. Ljudska stranka in Stojalovskega pristaši bodo pa zagovarjali pred vsem kmetске koristi, v tem oziru naši slovenski poslanci dobe v njih dobre zaveznike.

Krščansko-socijalna stranka bode tudi v novem državnem zboru važen činitelj. Važna je že zatęgadelj, ker so skoro vsi dunajski in dolnjeavstrijski ljudski zastopniki krščanski socijalisti. Tako je v nekem oziru krščansko-socijalna stranka prevzela nasledstvo zjedinjene levice. Važna je ta stranka sedaj, ko je prišel čas, da bode morala se lotiti pozitivnega dela. Kaj je od nje pričakovati, še danes ne moremo reči. Do sedaj je bila ta stranka specijelno dunajska, a letos je pa pri deželno in državnozbornih volitvah pridobila mnogo kmetških mandatov, in to bode gotovo uplivalo na njeno daljše delovanje. V narodno-gospodarskem oziru bode Slovinci gotovo večkrat vzajemno postopali s to stranko, a v jezikovnem bode naša največja nasprotnica.

Če pogledamo novi državni zbor, reči moramo, da posebno plodovitega dela od njega ne pričakujemo. V njem bode vladala še večja razcepljenost kot je v bivšem. Trdne večine ne bode imel. Zbor brez trdne večine pa ne more

uplivati na vlado, temveč se daje voditi od vlade, ki danes pridobi zase to, jutri drugo stranko. Tako so vlade delale z bivšim državnim zborom, tako bode Badeni s sedanjim. Res bode v zboru vladal precej oster ton, ker bode v njem več poslancev, ki niso vajeni rahlo govoriti. Ostri govori socijalistov, krščanskih-socijalistov in narodnih Nemcev pa ne bodo dosti spremenili položaja. Če bode Badeni količkaj spreten, pa bode prav lahko vladal.

Največjo težavo mu bode delala pogodba z Ogersko; a tudi ta juha se ne bode tako vroča jela, kot se je kuhala.

Prekanjenost in besnost pri istrskih volitvah.

Kamor je dospela višja kultura, kakor v vašej lepej Štajerskej, tam ne poraja take krute sadove, ne izrastke pri volitvah, kakor v našej mučni, žalni Istri. To je i krivo, da v V. kuriji nismo prodrli s svojim poslancem, dasi je bilo naših čudo več volilcev kakor talijanskih.

Vže lani se je pripravljala talijanska in talijanaška stranka na vsakovrstne poskuse pred in za časa razpisanih volitev. „Osar tutto — Vse poskusiti,“ naj bo pošteno ali podlo, pravično ali kaznjivo, samo da Talijani zmagajo: to je bilo talijansko geslo. Slovani smo pa delali povsod s poštenimi sredstvi: le če so nas strašansko razdražili, mogel bi bil kedo storiti kak nepremišljen korak.

Tu je šlo sistematično čudno naprej. Določili so protivniki cel program za svoje brez zakonito postopanje. Pripravljali so cvenk in blago in agitatorje za letos toliko brižno istrijsko ljudstvo. Prikrivali so Slovanom do najzadnjega časa dan volitve, med tem, ko so vendar prvaki Lahov znali za nje že prej. Naposled so natisnili poziv za vsako okrajno glavarstvo posebej in več odsekov a niso tiskali, ne v katerem kraji se bo volilo, ne kateri dan. Rekali so, da se volitev prične stoprav početkom marca, in glej ga zlomka! kar nanaglo 2, 3 dnij prej komaj doznamo za dan volitve. Kaj si mogel zdaj agitirati, kaj storiti? Mi vemo, da Talijani delajo na tihem in da Istrijanci znajo bolj molčati kakor Štajerci ali Kranjci. Znamo tudi, da pri prodancih navadno tisti vse v žep dobi, ki nazadnje dojde, zato ni dobro, veliko prej agitirat hoditi. Nasprotniki nam tako lahko ves račun pokvarijo, se ve pri nezanesljivih ljudeh in prodancih.

Dnevi volitve so bili v sosedni krajih takó razvrščeni, da jeden narodno probujeni volitveni kraj ni mogel drugemu slabejšemu priti moralno pomagat, ker je bila na obeh na isti dan volitev. Odseki so se tako sestavljali, da se je volilo blizu večega talijanskega mesta, ali v kakem talijanaškem gnezdu, ali so pa veliko kmečkęga ljudstva silili glasovati v središčih talijanstva, a malo njih še kje v kakem večkrat oddaljenem kotu. Komisije so bile večkrat le sestavljene iz najbolj zvutih talijanskih buč. Celó okrajni glavar, kakor

smislu takšnega realizma, rečem: materializma otroke vzgajati samo za sedanost in ne tudi za naloge bodočnosti, potem bi se kmalu vresničile besede Jean Paul-a: „Kar je vzgojeno le za sedanost, postalo bode kmalu slabej kot sedanost.“

Kedor gibanje sedanjega časa pazljivo opazuje, spozna, da mu je za ideale malo mar: na verskem polji se šopiri indiferentizem ali celo ateizem, v umetnosti realizem ali naturalizem, v politiki pravica malo velja in v socijalnem življenju pa mamon preveč. Premnogo ljudi našega časa hrepeni le po materijelnem dobičku, pozna le edini cilj: denar in oblast, ne pozna nagiba vzvišenega hotenja: vse dobro in vrlo izvrševati v prvej vrsti zaradi njega samega sebe, ne pa izključno zaradi materijelnega dobička in laskavega priznanja. Mnogo jih je, ki pripravljajo dragocene dni svojega življenja z divjim lovom po časti in slavi, brez miru in počitka, ne vedoč, da že zeva grob pred njimi. Ko smrt zakliče svoj neizprosljivi: „stoj!“ in zgrudi na mrtvaško posteljo zdivjanega, ki je tako hlepel po materijelnem dobičku, piškavej slavi, zastonj je potem kes v grozni zavesti, da ni iskal prave sreče. — Sedanji čas zahteva tedaj od odgoje praktično zmožne, pa tudi teo-

retično omikane ljudi, ki razumevajo sedanjo moderno kulturo, ki z bistrim očesom gledajo v sedanost, pa v boju za vsakdanji kruh, v boju za materijelni obstanek idealov ne pozabijo, temveč se jih živo zavedajo, jih doseči težijo. Tak zarod v naših šolah vzgojiti, naj bode naš ideal.

Ako šola hoče, da bi se njena mladina pozneje ne vdeleževala ove gonje za tako šemasto srečo, ampak, da bi se ji vcepil že v šoli idealizem, koji bi jo vodil po pravej poti k večji popolnosti, potem mora šola biti v prvej vrsti vzgojilnica, ne samo učilnica, in učitelj mora biti vzgojitelj v pravem pomenu besede. Da mu je pa to mogoče, mora biti, kakor se je g. ravnatelj Schreiner pri nekej priliki izrazil, ne samo naravoznanec, temveč osobito dušoznanec. Psihologija je učiteljev evangelij. — Že Comenius žaluje zaradi napačnega duha v šoli, ki se obrača od drevesa življenja ter nezmirno hrepeni po drevesu spoznanja. Zato tudi pedagogi novejšega časa zahtevajo kot glavno nalogo šole, odgojo nraavnih značajev. Šola ne sme samo znanosti tlačiti v glavo, temveč mora blažiti srce in vtemeljevati značaj; to tembolj, ker je današnje javno življenje tako nemirno, raz-

burkano, protivja in boja polno, da v mladi generaciji podlago nraavnosti raje ruši in podira, kot pa zidati pomaga. Prizori vsakdanjega življenja nam kažejo veliko množico slabih značajev. — Opustimo tedaj šolo inteligence, dopolnila je svoj čas, negujmo šolo značajev, potem bode nova šola svoje najvišje in največje naloge dovršila.

„Nraavni značaj“ bodi tedaj naša pa rola. Prizadevajmo si Herbartove etične ideje: prostost, popolnost, dobrohotnost, pravičnost in primernost vresničiti in iz naše šole bodo vzrastli značaji, — dosledni v svojih djanjih, korenjaki na duši, močni in vrli, da jih usode ljuti udarci pobili ne bodo, ne njih in njihovih idealov. — Tudi značaj se mora vaditi. S to vadbo moramo že v šoli začeti. V to svrhu treba je otoka staviti v položaj, kjer lahko pokaže svojo moralnično moč. Kajti čednost, ki ni vzrastla med skušnjavami, ni čednost, tudi ni zanesljiva. Ranke pravi: „Zwischen Gelingen und Misslingen, in Streit, Anstrengung und Sieg bildet sich der Charakter.“ Ne zabimo nikdar, da naj bi naši gojenci postali enkrat „možje“.

Načelo moderne etike se glasi: „Kolikor le mogoče velikemu številu ljudi.“ To načelo vres-

(Nemiri v tržaški okolici) Ko se je uvidelo, da je propal Nabergoj, se je Slovenec po tržaški okolici polastila silna jeza, to tem večja, ker so vedeli, da je to posledica italijanskega pritiska in podkupovanja. Nekaterim odpadnikom so ljudje pobili oknja. Nemiri bi bili seveda še večji, da se iz Trsta niso poslali vojaki v vasi. Po cestah so se slišali klici: „Proč z Italijani“. V Barkovljah so ljudje metali kamenje v Cesarelovo hišo. Cesarel je z revolverjem streljal na ljudi. Kacih 10 ljudi so zaprli.

(Novo italijansko nasilstvo.) Tržaški mestni zastop je razveljavil brez vsacega uzroka izvolitev g. Ivana Nabergoja v mestni zastop. Za razveljavljenje volitve glasovali so vsi italijanski mestni odborniki. Vladni zastopnik pri dotični seji ni bil navzoč. Slovenci so brzojavno poprosili cesarja za avdijenco, da se pritožijo proti krivicam, ki se gode v Trstu.

(Volitve v primorskem veleposestvu.) V goriškem veleposestvu je voljen italijanski kandidat Verzegnassi, v isterskem pa italijanski kandidat dr. Gambino. Na Goriškem smo Slovenci zgubili jeden mandat. Za italijanske poslance je ta pridobitev zaradi tega pomenljiva, ker imajo sedaj gotovo večino pri volitvi goriškega delegata v avstrijsko delegacijo.

(Volitve v goriških mestih.) V goriških mestih in trgih je izvoljen Blaž Lenassi (Lenaš) z 1164 glasov. Bujatti, katerem so dali glasove tudi Slovenci, je dobil 668 glasov. Ko bi bili Furlani tako navdušeni za Bujatti-ja, kot so bili pri zadnji dopolnilni volitvi, bi bil zmagal. Sicer je pa ta volitev goriške Italijane drago stala. Marsikak glas so morali kupiti. Italijani so svoje ljudi pri raznih volitvah že tako spridili, da brez pijače in denarja ne gredo volit.

(Avstrijsko domoljubje goriškega župana.) Goriški vrtnar in trgovec s cveticami Brisco v Gorici je za božične praznike, kakor slednje leto poslal cesarju v znak spoštovanja košarico vijolic. Cesarska kabinetna pisarna je dne 19. decembra sporočila cesarjevo zahvalo. Dne 31. decembra je dobil župan naročilo, naj jo sporoči Briscu. Župan goriški je pa to storil še le čez štiri tedne. Poprej menda ni imel časa, ker je moral agitovati za Maranija.

(Hrvatska zastava v Pulju.) Ko sta bila izvoljena dr. Laginja in Spinčič v istrskih kmetških občinah, so v Pulju Hrvatje na čitalnici razobesili hrvatsko zastavo. Ta je pa tako razdražila puljske Italijane, kakor bika rudeči dežnik. Ko so zvečer šli Hrvatje v čitalnico, so jih Italijani napali s kamenjem. Ker se Hrvatje niso marali mirno dati pobijati, je nastal pretep, v katerem je bilo nekaj oseb ranjenih, osem so jih pa zaprli.

(Dr. Bogomil Krek) odvetniški kandidat na Dunaji, imenovan je sodnim tolmačem za slovenski jezik pri dunajskem nadsodišču.

(Klub slovenskih tehnikov na Dunaji) je izvolil pri občnem zboru dne 18. t. m. za letni tečaj sledeči odbor: stud. mech. Ignacij Šega, predsednik; stud. ing. Janko Krsnik, podpredsednik; stud. ing. Rajko Verbič, tajnik; stud. arch. Ignacij Stembov, blagalik; stud. ing. Viktor Skabernè, knjižničar.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) se snide v soboto dne 27. marca tega leta.

(Nova državnozborna večina.) Politiki si sila belijo glave, kakšna bode nova državnozborna večina. Neki konservativni list misli, da bode jedro novi večini nemška katoliška stranka. Poljaki, krščanski socialisti in Mladočehi. Poslednjim je grof Badeni pripravljen dovoliti češki notranji jezik na Češkem in Moravskem, češko vseučilišče in tehnično šolo v Brnu. Govori se tudi, da odstopijo ministri baron Gautsch, grof Welsersheimb in Gleispach. Pravosodno ministerstvo prevzame protisemit Pattai, Gutenberg bi postal deželnoobrambeni, Bilinski železniški in Mladočehi Kaizl finančni minister. Protisemitski listi pa zahtevajo, da se kak protisemit voli za predsednika državnemu zboru. Ta želja se jim pač ne izpolni. Ravno tako še ni gotovo, da bi protisemite bili sploh v vladni večini.

(Volitve na Dunaji.) Da Dunaji so pri volitvah za državni zbor v prvem in drugem volilnem okraju zmagali liberalci, v vseh drugih okrajih pa krščanski socialisti. Nova socialno-demokratska stranka je pa s svojimi kandidati polnoma pogorela.

(Predsedstvo gospodske zbornice.) Knez Adolf Windischgrätz je imenovan predsednikom gospodske zbornice, kneza Karol Auersperg in kneza Czartoryski pa podpredsednikoma. Gospodska zbornica začne svoje delovanje v aprilu.

(Nemški „Schulverein“) je odklonil podporo dolnjeavstrijskega deželnega zbora. Ta podpora se je bila dovolila le s tem pogojem, da se v šole tega društva ne bodo vsprejemali židovski otroci. Vodstvo „Schulvereina“ je sporočilo dolnjeavstrijskemu deželnemu odboru, da stavljenemu pogoju ustreči ne more. Mnoge šole bi moral zapreti, da ne vsprejme židovskih otrok.

(Razpuščeni društvi.) Ministerstvo notranjih stvari je razpustilo „Zvezo strokovnih društev avstrijskih železničarjev“ in „Zvezo uradnikov, poduradnikov in pomočnih uradnikov avstrijskih železnic“. Društvi ste neki prestopili svoj delokrog. Obe društvi ste bili socialno-demokratski. Prvo društvo je obstalo še le štiri leta in je imelo 25.000 članov, poslednje je pa obstalo deset let in imelo okrog 3000 članov. Proti razpustu vlože ugovor pri državnem sodišču in tudi v državnem zboru se bode govorilo o tej stvari.

(Gorenjeavstrijsko veleposestvo) je volilo samo konservativce, dolnjeavstrijsko pa samo liberalce. Gališko veleposestvo je volilo samo kandidate poljskega kluba.

(Levičarji.) Levičarski poslanci s Češkega so sklenili, da osnujejo svoj popolnoma neodvisen klub. Menda hočejo vsaj na vitez tirati opozicijsko politiko. Seveda grofu Badeniju se levičarjev ni bati.

(Na Ogerskem) vladajo lepe razmere. Poslanec Pichler je v zbornici povedal, da je poslanec Morzsang si od vlade izgovoril 100.000 gld., da bode pospeševal koristi ogerske razstave in podkupoval uradnike. Sedaj pa je ta Pichler, ki je urednik Kossuthovega lista „Tüggelherseng“ poguljufal večjo svoto in bil izpuščen iz službe. Najlepše pa je pri tem, da mu je Kossuth pisal, naj se peča le s politiko in ne poganja za službo, kodar bi imel opraviti z denarjem. Po Kossuthovem mnenju so tedaj sleparji in goljufi pravi možje za politiko.

Ogled po širnem svetu.

(Zveza mej Bolgarijo, Črnogoro in Srbijo.) Ko je bil srbski kralj Aleksander na obisku v Sofiji, se je neki sklenila zveza mej Bolgarijo, Črnogoro in Srbijo pod pokroviteljstvom Rusije. Ta zveza ima namen odvrniti vsako tuje poseganje v koristi imenovanih balkanskih držav. — S to zvezo je popolnem izrinjen avstrijski vpliv z Balkana. To je posledica napačne avstrijske politike. Avstrija je v Srbiji in Bolgariji vedno podpirala iste stranke, za katere narod ni maral. Vsa avstrijska politika je vedno merila na to, da se kolikor je moč oslabi jugoslovanstvo. Prevelik vpliv na avstrijsko unanjo politiko imajo Madjari, kateri ne morejo nikjer zatajiti svojega sovraštva do slovanstva. To je povod neuspehov avstrijske balkanske politike. Žal, da še nič ne kaže, da bi na Dunaju spoznali svojo zmoto in jo hoteli popraviti. Sedanji minister vnanih stvari je sicer Slovan, a kot Poljak ima neke predsodke do pravoslavnega slovanstva.

(Bolgari in Grki.) V Bolgariji se je mišljenje nakrat ugodno za Grke obrnilo. Bolgarski vladni listi hvalijo postopanje Grške in ostro obsojajo politiko velevlastij. V bolgarskih vladnih krogih baje vlada jako vojaški duh. Če Grška začne vojno s Turčijo, je pričakovati, da jo začne tudi Bolgarija. S tem menda že računajo v Carigradu, kajti drugače bi ne bili poslali tako mnogoštevilnih vojnih čet na bolgarsko mejo. Bolgarija bode pred vsem poskusila pridobiti si Makedonijo, ali pa za to pokrajino vsaj pridobiti samoupravo. Kakor sedaj razmere stoje, bi Bolgari morda še najrajši samoupravo Makedonije dovolili. Velevlasti bi sedaj gotovo vse Ma-

kedonije Bolgarom ne prisodile, ker se misli da je južni del grški, severni pa srbski. Če bi pa nekaj let Makedonija imela samoupravo, bi Bolgari gledali, da pred vsem izrinejo grške cerkve iz Makedonije in kmalu bi vsa dežela dobila popolnoma bolgarski značaj.

(Turčija in velevlasti.) Velevlasti bi rade Grkom, vstašem in Turčiji ustregle, a noben ne mara za njih svete. Celo krečanski mohamedanci bi rajše videli grško vlado na Kreti, kakor samoupravo. Le predobro vedo, če Krečani dobe samoupravo, da bodo kristjani to porabili, da se maščujejo za njim poprej storjene krivice. Grška bi si pa gotovo prizadevala bolje nepristranski vladati. Velevlasti so Turčijo pozvale, naj odpokliče svoje čete s Krete, izimši, kar jih ima v trdnjavah. Turčija je odgovorila, da temu ne oporeka, temveč mora poprej vedeti, kako mislijo velevlasti vrediti razmere na Kreti. S tem je Turčija le z lepimi besedami odbila zahteve velevlastij. To pa velevlasti ni oviralo, da ne bi v razglasu, s katerim se je uvela blokada, ne bili obljubili Krečanom, da Turki zgube pravico mešati se v notranje krečanske stvari.

(Napadeni častniki.) V Carigradu je mnogoštevilna turška poulična druhal napala dva avstrijska in pet ruskih častnikov. Turki so kričali: „Pobijmo je!“ Policija je po stari turški navadi ves dogodek mirno gledala, kakor da jej ni nič mari. Ruski veleposlanik je zahteval zadoščenja. To je posledica prizanesljivosti velevlastij. Da so lani Turčijo malo drugače prijeli zaradi klanja Armencev v Carigradu, bi Turki letos ne bili več tako prevzetni.

(Nove volitve v Italiji) Te dni vrše se v Italiji nove volitve za zbornico poslancev. Vlada je dobila veliko večino. Voljen je tudi Crispi, pristaši njegovi so pa največ pali. Volitve so se vršile jako mirno, kar v Italiji ni navada. Katoliška stranka se tudi letošnjih volitev ni udeležila.

(Armenski patrijarh) je prisiljen od svojih vernikov te dni bil pri več veleposlanikih v Carigradu in jih opozoril, kake reforme je že Turčija vse Armencem obljubila, a jih ni rešila.

Dopisi.

Iz Starega grada. Tako je! Hribar je šel v penzijo? Kaj pa naj porečem jaz, stara grča, če se bodo skrivali mladiči. Hentani politiki! Vas še ne poznam, gospod urednik! Pa če ne mislite brusit zob, pojte kar za peč, pa na top-lem glejte, kako raste nemškutarška lulika na slovenskem polji; kadar pa se bo začel boj, pa udrihajte po neljubih Slovencih, da se bodo smejali nemškutarji, kakor se sedaj smejajo, ko ste „pobili“ Hribar-ja. Čuden svet! V mojem času bili smo drugi tiči. Nismo iskali dlake v jajcu in pezdirda v očesu, da bi nagromadili proti narodnjaku neprestopen zid, ker ne bi ugajal par samovoljnim mogotcem in če bi bil prišel iz Amerike. Pač pa smo biksali izdajsko svojat, da so ji rastle bule po hrbtu in letele cunje od nje. Pa svet se suče, mi pa ž njim! Nemškutarja pa narodnjak — in če je slednji desetkrat odličnejši — samo za nasmeb, lep pogled in kaj še le za lepo besedo, priklanja in ga hvali, da nikol kaj tacega in če je ta nemškutar še tak malopridnež. Tužna nam majka!

Kmalo bi pozabil, kaj prav za prav hočem. Ob novem letu naznanil sem prejšnjemu uredniku, da se v kratkem kaj oglašim. Pa te volitve so vse zmešale. Še dr. Gregorec je zmešal vsa pisma tam pri tistem volilnem shodu volilnih mož v Celji, pa tako, da tista, ki so bila laskava za Hribarja, niso prišla na površje. Bog mu odpusti in daj da je bilo prav in dobro, kar je pomešal.

V soboto 20. t. m. pa se je meni mešalo. Ko popoldne začne grometi strel krog mene, mislim sem, ha! Slovenci so zmagali, Hrašovec je izvoljen. Uderem jo, kar brez očal nizzdol po hribu in čez Voglajno, pa treščim na kolodvor. Bog moj! sape mi je zmanjkalo, ko sem čul besede, katerih niti razumel nisem. Hajlo, hajl, hali rigalo je nekomu nasproti več ko sto grl. Na ta je pa lepa! Tako so se nekda osli pozdravljali, sedaj pa ljudje rigajo. Kmalu bo sveta konec. Gledal sem debelo, ker nisem vedel, se li

Deloljubne osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. (38) 16-5

Kovačnica

se da v najem

blizu šentjurskega trga ob okrajni cesti z vsem k temu obrtu spadajočim orodjem. Več pove lastnik

Franc Stante
(55) 3-2 v Dolah p. Št. Jurji ob j. železnici.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev. (10) 24-3

Zaloga vina

Ant. Polley-ja

v Sežani
(južna železnica)

Črno in belo pristno vino
po 23 in 28 gl. hektoliter. (257)

V svrhu varnosti občinstva pred nevarnimi ponarejenji nosim od sedaj nadalje to le oblastveno registrirano varstveno znamko.

Jedi o pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tverka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce mojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupece nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franco do vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajzelo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. (12) 20-3

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

naznanjam, da imam veliko zalogo finega starega in novega vina, katerega sem kupil naravnost od pridelovalca ter zamorem z njim postreči vzlic izvrstnemu blagu, prav po nizki ceni. — Nadalje naznanjam, da odprem s 15. dnem februarja v „Narodnem domu“ trgovino s špecijskim blagom, ter se priporočam slavnemu občinstvu in častiti duhovščini za mnogoštevilni obisk. Zagotavljam pošteno postrežbo z vedno svežim blagom. — Moja prodajalnica z žitom, sadjem, domačimi pridelki, kakor tudi s špecijskim blagom pa ostane tudi, kakor dosedaj na Ljubljanski cesti št. 10 (pri „Kroni“).

Svoji k svojim!

Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

(135) 52-39

„Pri dobrem pastirju“!

Zaloga (Confection)

narejene obleke

za gospe in gospodične
v Celji

Graška ulica (Grazerstrasse) 4

priporoča za bodočo sezijo:

fine vratnike od	1 gl.	50 kr.	naprej
spomladanski jaket od	8 "	"	"
vremenski plašč od	8 "	"	"
suknena jopa od	3 "	80 "	"
porhantna bluza od	1 "	"	"
porhantna obleka od	2 "	60 "	"

Z velespoštovanjem

(48) 10-4

Karl Roessner.

Občinsko-uradni praktikant.

Sprejme se takoj mlad mož, ali pa dijak iz boljše hiše, ki je dovršil vsaj spodnjo gimnazijo, ali pa meščansko šolo in ki ima veselje izučiti se za občinskega tajnika. Slovenska narodnost prvi pogoj.

Ponudbe, obložene s šolskim spričevalom ter rojstvenim in domovinskim listom, pošljejo se naj občinskemu uradu celjske okolice in se naj ob enem naznajo pogoji, pod katerimi bi dotični zamogel nastopiti to službo. Za odgovor priložiti je deset novcev v znakih.

Občinski urad celjske okolice, dne 15. marca 1897.

Za župana:

Jos. Kosem.

Trgovski pomočnik

in učenec

se sprejmeta takoj v trgovini z mešanim blagom. Več pove Anton Plaskan trgovec v Braslovčah, Štajersko. (63) 2-1

Kočijaža

zanesljivega in poštenega, ki se more skazati, da razume pri konjih in je že kje dalj časa služil, sprejme takoj

Peter Majdič
v Celji

(60) 2-1

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Gospodje

kateri si žele po najnovejši angleški in fran- (64) 10-1 coski modi izvršene

svršnike, izprehodne, salonske in obleke s frakom, kakor tudi vsakovrstne druge obleke za gospode in dečke

obrnejo se naj na modno in konfekcijsko obrt

JOSIPA HOČEVARJA

v Celji, Graška cesta št. 19

kateri postreza vedno z najboljšim blagom ter najnižjimi cenami.

Velika izbor tu- in inozemskega blaga vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršujejo se točno.

Naznanilo in priporočilo.

Odbor čitalnice v Celji uljudno naznanja slav. občinstvu, da je gostilna v „Narodnem domu“ v Celji preskrbljena z najboljšimi domačimi vini in da se toči tudi najbolje pivo; kuhinja pa skrbi za vedno sveža in najokusnejša jedila. (61) 5-1

Gostilna je odprta vsakomur in prosimo narodnjake po deželi, da blagovole podučiti ljudstvo.

O pričetku šolskega leta priporoča slavnim šolskim vodstvom in krajinim šolskim svetom vse potrebne

šolske tiskovine

slovensko-nemške, kakor tudi vezanje istih v lastni knjigovoznici. Nadalje uradne zavitke z naslovom in šolske knjige, zvezke od Prettenhoferja in lastne zaloge, raznovrstni pisarniški papir, kamenčke, svinčnike, radirke, peresnike, peresa, črnilo v vrčih po 5 in 10 litrov, kakor tudi vse druge šolske potrebščine za novo šolsko leto. Priporoča vse po velikih znižanih cenah z zagotovitvijo točne postrežbe.

Tiskarna in trgovina

D. Hribar-ja v Celji.

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar

v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopih, osobito za cerkvena dela, katere se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katere imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, ovetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.